

KÚRIA

Bfv.II.69/2015/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. május 14. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A járművezetés ittas állapotban büntette és hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt A. L. I. terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Székesfehérvári Járásbíróság 2.B.598/2011/35. számú ítéletét és a Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.61/2013/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A. L. I. terheltet a Székesfehérvári Járásbíróság 2.B.598/2011/35. számú, 2014. április 8. napján kihirdetett ítéletével bűnösnek mondta ki 1 rb. halált okozó ittas járművezetés büntetében (1978. évi IV. tv. a továbbiakban régi Btk. 188. § (1) és (2) c, pont) és 1 rb. külön törvényben meghatározott intézkedést végrehajtó rendőr sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntetében (rég. Btk. 229. § (1) és (8) bekezdés). Ezért őt halmazati büntetésül 3 évi és 6 hónapi börtönre, 4 évi közügyektől eltiltásra, 5 évi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a járművezetéstől eltiltásba történő beszámításról, a lefoglalt bűnjelről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítéletet a vádlott és védője fellebbezése folytán felülbíráló Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság az 1.Bf.61/2013/10. számú, 2014. április 8. napján jogerős ítéletével

megváltoztatta. A vádlott cselekményeit 1 rb. járművezetés ittas állapotban büntették (Btk. 236. § (1) és (2) bekezdés c, pont), valamint 1 rb. hivatalos személy elleni erőszak büntették (Btk. 310. § (1) bekezdés a, pont) minősítette. A közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekintette kiszabottnak, pontosította a közúti járművezetésbe történő beszámítás kezdő időpontját, a lefoglalt bűnjel megsemmisítését rendelte el, javította a vádlott vezetéknévét és rendelkezett az elsőfokú ítélet kihirdetésétől eltelt idő járművezetéstől eltiltásba történő beszámításáról.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által bizonyítás felvételét követően kiegészített és pontosított, a felülvizsgálati indítvánnyal támadott II. pont alatti tényállása szerint a I. tényállásban leírt balesetet követően A. L. I. terhelte, továbbá a jármű utasait R. G. Gy. -t és V. M.-t a Sz.-i Mentőszolgálat a sz.-i Kórház Baleseti Ambulanciájára szállította. Mivel az elsődleges rendőri intézkedés során a baleset helyszínén megállapításra került, hogy a gépjárművet vezető A. L. I. terhelte a járművezetést megelőzően szeszes italt fogyasztott, a Sz.-i Rendőrkapitányság ügyeletesének utasítására 2011. január 15. napján 02 óra 30 perckor a kórházban megjelent B. I. rendőr főtörzsőrmester, V. O. rendőr őrmester, Sz. Sz. rendőr törzsőrmester és T. J. rendőr törzsőrmester. A terhelttől kétszeres vérvételre, utasaitól egyszeres vérvételre került sor. Ekként a vádlottal szemben a rendőrök az 1994. évi XXXIV. tv. 33. § (2) bekezdés c, pontja alapján kényszerintézkedést alkalmaztak.

A terhelte az első vérvételre V. O. rendőr őrmester és T. J. rendőr törzsőrmester kísérte a kezelőbe. Miután onnan a vádlott kijött, megállt rövid ideig a kezelő ajtaja előtt a folyosón, majd elindult jobbra a kijárat felé. Ekkor a folyosón az intézkedést biztosító B. M. rendőr főtörzsőrmester felszólította a vádlottat, hogy a második vérvételre ne menjen sehova, azonban a vádlott közölte vele, hogy neki ne mondja meg, hogy mit csinálhat, és folyamatosan haladt a kijárat felé.

Miután a vádlott a rendőri utasításnak nem tett eleget, B. M. rendőr főtörzsőrmester a vádlott után lépett és - miután a kezében tartott iratokat a székekre letette - őt két karjával hátulról átölelte. A vádlott ekkor - annak érdekében, hogy a vele szemben jogszerűen intézkedő B. I. rendőr főtörzsőrmester szorításából kiszabaduljon - előre dőlt, és ezzel a hátára felemelte B. M.-t, majd vele forogni kezdett. Ekkor hozzájuk lépett Sz. Sz. rendőr főtörzsőrmester. Ő szintén testi kontaktusba került a vádlottal, megfogta őt, de annak következtében, hogy A. L. I. B. M.-mel a hátán forgott, egyensúlyából kibillent és a fal felé tántorodott. B. M.-nek sikerült talpra kerülnie, majd Sz. Sz.-szel a vádlott mindkét karját megfogták. A vádlott folyamatosan próbált kiszabadulni az intézkedő rendőrök keze közül. Végül V. O. rendőr

őrmester segítségével a vádlottat egy, a folyosó jobb oldalán lévő helyiségben a földre leszorították majd megbilincseltek.

A másodfokú bíróság jogi indokolásában kitért arra, hogy nem volt kétséges, hogy a terhelttel szemben jogszerű intézkedés folyt, őt a balesetet követően mint a balesettel érintett jármű vezetőjét vérvételre előállították, ekként intézkedés hatálya alatt állt. A vele szemben intézkedő rendőrnek jogszerű intézkedése során kötelessége, hogy megakadályozza az intézkedés alatt álló személy távozását, megakadályozza azt, hogy ezzel az intézkedés alól kivonja magát. Amikor pedig a vádlottat a rendőr mindkét karjával megfogta, egyértelműen ezt kívánta megakadályozni. Azzal pedig, hogy a terhelt az őt jogszerűen visszatartani akaró rendőr főtörzsőrmestert a hátára emelte, majd forogva megkísérelte őt magáról lerázni, megvalósította a hivatalos személy elleni erőszakot, mert a hivatalos személyt jogszerű eljárásban erőszakkal akadályozta.

II.

A jogerős ítéletek (alapítéletek) ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a felülvizsgálati ok jogszabályi megjelölése nélkül, tartalma alapján a Be. 416. § (1) bekezdés a, pontjában meghatározott okból. Álláspontja szerint a terhelt bűnösségének megállapítása hivatalos személy elleni erőszak bűntettében az irányadónak tekintett tényállás alapján nem állapítható meg. Nem vitásan a terhelttel szemben jogszerű rendőri intézkedés folyt, amikor vérvételre előállították, azonban - mivel semmiféle bizonyíték nem támasztotta alá azt, hogy a terhelt ennek során el akarta hagyni a kórház épületét - indokolatlanul alkalmazott testi kényszert B. M. rendőr főtörzsőrmester a vele kölcsönös szóváltásba kerülő terhelttel, így eljárása nem tekinthető sem jogszerűnek, sem intézkedésnek. Ekként a hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény törvényi tényállása nem valósult meg, következésképpen a terhelt bűnösségének megállapítása e bűncselekményben a büntető anyagi jogszabályok megsértésével törvénysértő. Hivatkozott a Legfelsőbb bíróság BH1992.625. számú eseti döntésére, mely szerint nem követi el a hivatalos személy jogszerű intézkedésének erőszakkal való akadályozását, aki a karját a vele szemben intézkedő rendőr fogásából kirántja.

Indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a terheltet mentse fel a hivatalos személy elleni erőszak vádja alól és vele szemben lényegesen enyhébb büntetést alkalmazzon.

A legfőbb ügyész képviselője a BF.135/2015/1. számú indítványában a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak minősítette, az első- és másodfokú határozat hatályban tartására tett indítványt.

III.

A felülvizsgálati indítvány részben kizárt, részben alaptalan.

1. *A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja, azaz nem nyitja meg a ténybeli sérelmezés lehetőségét.*

Felülvizsgálatban a felülbírálat a jogerős határozatban megállapított, s nem támadható tényálláshoz [Be. 423. § (1) bekezdés] kötött. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. Tehát a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A tényálláshoz kötöttség azt jelenti, hogy felülvizsgálatban nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan: ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

A védő a terhelt hivatalos személy elleni erőszak büntetőjében megállapított bűnösségét sérelmezte arra hivatkozással, hogy a bizonyítékok nem támasztották alá azt a megállapítást, melynek értelmében a terhelt el akarta hagyni a kórház épületét, így nem volt ok arra, hogy vele szemben a távozás megakadályozása érdekében rendőri intézkedés történjék. Ezzel pedig az indítvány valójában az irányadó tényállás, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta a bűnösségének megállapítását - ami felülvizsgálatban kizárt.

2. A Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján helye van felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A védő a felülvizsgálati indítványban arra a BH1992.625. számú jogesetben is megjelenő bírói gyakorlatra hivatkozott, melynek értelmében nem valósít meg bűncselekményt az intézkedéssel szembeni passzív ellenállás, a rendőri utasítás nem teljesítése.

A legfőbb ügyész képviselője helytállóan mutatott rá arra, hogy a hivatkozott jogesetben megjelenő jogi következtetés eltérő tényállás alapján született. A már hivatkozott, Be. 423. § (1) bekezdésében írt tényálláshoz kötöttség alapján irányadónak kellett tekinteni a felülvizsgálati eljárásban is a tényállás azon

ténymegállapítását, mely szerint a terhelt el akarta hagyni a kórház épületét, következésképpen az eljárás hatálya alatt álló terhelt eltávozásának megakadályozása érdekében az intézkedést foganatosító rendőr jogszerűen lépett fel. Az irányadó tényállásból erre vont következtetés tehát helyes és törvényes.

A felülvizsgálati eljárásban is kötelezően figyelembe veendő tényállás alapján úgyszintén az állapítható meg, hogy a terhelt nem engedetlenséget tanúsított, nem rendőri utasítás teljesítését tagadta meg, hanem az egységes és következetes bírói gyakorlat alapján erőszakot alkalmazott. A bírói gyakorlat erőszaknak tekint bármilyen támadó jellegű fizikai erő kifejtést, amely az adott bűncselekmény kapcsán a jogszerűen intézkedő rendőrt eljárásában akadályozza, az intézkedés befejezését gátolja, megnehezíti, hátráltatja. A hivatalos személy elleni erőszak esetében a hivatalos személy testén ható közvetlen vagy közvetett, támadó jellegű fizikai erőbehatás pedig tényállásszerű. Ekként tényállásszerű magatartást tanúsított a terhelt akkor, amikor a távozásában őt megakadályozni kívánó rendőr testét a földről felemelte, ezáltal őt és a segítségére siető, szintén az intézkedés foganatosításában részt vevő Sz. Sz. rendőr főtörzsőrmestert a távozás megakadályozása érdekében kifejtendő testi kényszer végrehajtásához szükséges stabil álló helyzetéből kimozdította, s annak érdekében, hogy fogásából szabaduljon vele forogni kezdett. Így helytálló az erőszak meglétére vont jogi következtetés is.

Ebből következően alaptalan az indítvány abban a tekintetben, hogy a terhelt bűnösségére az eljáró bíróságok a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével vontak következtetést.

A Kúria a felülvizsgálat során nem észlelt olyan eljárásjogi szabálysértést, amelyek szerepelnek a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában konkrétan és kimerítően meghatározott, a felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértések között, a támadott határozatokat - a Be. 424. §-a (1) bekezdésének 1. fordulata alapján tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdése 1. mondatának 1. fordulata szerinti összetételben - a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság

- a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. május 14.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Szathmáry Béla s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné